

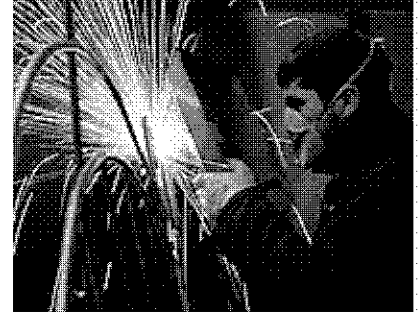
Türkiye'de işsizlik oranı yükseldi

aa

16/03/2009

Türkiye'deki işsiz sayısı, aralık 2008 döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 838 bin kişi artarak, 3 milyon 274 bin kişi oldu.

İşsizlik oranı ise 3 puanlık artışla yüzde 13,6 seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde istihdam edilenlerin sayısı ise bir önceki yıla kıyasla 293 bin kişi artışla 20 milyon 736 bin kişiye yükseldi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), üçer aylık dönemler itibarıyla her ay kamuoyuna duyurduğu Hanehalkı İşgücü Anketinin "Kasım-Aralık-Ocak" dönemini kapsayan "Aralık 2008" sonuçlarını açıkladı.

İşgücü Anketine göre, aralık döneminde Türkiye'de kurumsal olmayan sivil nüfus, bir önceki yılın aynı dönemine göre 759 bin kişilik artışla 70 milyon 5 bin kişiye, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus da 764 bin kişi artarak, 50 milyon 339 bin kişiye ulaştı.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 202 bin kişi, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı ise 91 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 24,7'si tarım, yüzde 19,7'si sanayi, yüzde 5,4'ü inşaat, yüzde 50,2'si ise hizmetler sektöründe yer aldı.

Önceki yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, tarım sektörü ile hizmetler sektöründe istihdam edilenler içindeki payı 0,7'şer puan artarken, sanayi sektörü payı 1,3 puan, inşaat sektörünün payı da 0,1 puan azaldı.

-İŞSİZLİK, KENTLERDE YÜZDE 15,4-

Türkiye genelinde işsiz sayısı, aralık döneminde, 2007'nin aynı dönemine göre 838 bin kişi artarak 3 milyon 274 bin kişiye yükseldi.

İşsizlik oranı ise 3 puanlık artışla yüzde 13,6 seviyesinde gerçekleşti. Kentsel yerlerde işsizlik oranı 3,2 puanlık artışla yüzde 15,4'e, kırsal yerlerde ise 2,6 puanlık artışla yüzde 10,7 oldu.

-GENÇ NÜFUSTA İŞSİZLİK YÜZDE 25,7-

Aralık 2008 döneminde genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 25,7 olarak hesaplandı. Bu oran 2007 yılının aynı döneminde yüzde 20,6 idi.

Türkiye'de tarım dışı işsizlik oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 4,3 puanlık artışla yüzde 17,3 seviyesine çıktı. Bu dönemdeki işsizlerin 74,2'sini erkek nüfus oluşturdu. Anket sonuçlarına göre, işsizlerin profili şöyle:

"- İşsizlerin yüzde 61,3'ü lise altı eğitilmiş.

- Yüzde 24,3'ü bir yıl ve daha uzun süredir iş arıyor.

- İşsizler sıklıkla (yüzde 31,6) "eş-dost" vasıtasıyla iş arıyor.
- Yüzde 88,6'i (2 milyon 901 bin kişi) daha önce bir işte çalışmış.
- Daha önce bir işte çalışmış olan işsizlerin yüzde 44,1'i "hizmetler", yüzde 25'i "sanayi", yüzde 19,3'ü "inşaat", yüzde 9,7'si ise "tarım" sektöründe görev almış."

-İSTİHDAMIN YAPISI-

Söz konusu dönemde istihdam edilenlerin de yüzde 73,9'u erkek nüfus meydana getirdi. İstihdam edilenlerin yüzde 59,8'sini lise altı eğitilmişler oluşturdu.

İstihdam yapısına ilişkin diğer bazı veriler şöyle:

- "- Yüzde 59,3'ü ücretli, maaşlı ve yevmiyeli, yüzde 28,3'ü kendi hesabına ve işveren, yüzde 12,4'ü ücretsiz aile işçisi.
- Yüzde 59,5'i "1-9 kişi arası" çalışanı olan iş yerlerinde çalışıyor.
- Yüzde 3'ünün ek bir işi var.
- Yüzde 4,3'ü mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş arıyor."

-KAYIT DIŞI İSTİHDAM YÜZDE 43,2-

TÜİK'e göre, kayıt dışı istihdam edilenlerin oranı, Aralık 2008 döneminde, 2007 yılının aynı dönemine göre 0,2 puanlık azalışla yüzde 43,2 olarak gerçekleşti.

Bu dönemde, önceki yılın aynı dönemine göre tarım sektöründe kayıt dışılık yüzde 85,4'den yüzde 85,2'ye, tarım dışı sektörlerde ise yüzde 30,1'den yüzde 29,4'e geriledi.

-İŞ GÜCÜNE KATILIM 1,5 PUAN ARTTI-

Aralık 2008 döneminde, Türkiye genelinde iş gücüne katılım oranı, önceki yılın aynı dönemine göre 1,5 puanlık artışla yüzde 47,7 olarak gerçekleşti.

Erkeklerde iş gücüne katılma oranı önceki yılın aynı dönemine göre 1,1 puanlık artışla yüzde 71,3, kadınlarda ise 2 puanlık artışla yüzde 24,6 oldu. Kentsel yerlerde iş gücüne katılma oranı 1,6 puanlık artışla yüzde 46, kırsal yerlerde yüzde 1,7 puanlık yükselişle yüzde 50,9 oldu.

Toplam iş gücünün yüzde 17,6'sı 15-24 yaş grubundakiler oluşturdu. Lise altı eğitilmişlerde iş gücüne katılma oranı yüzde 45,7, yüksek öğretim mezunlarının katılım oranı yüzde 79,3 olarak belirlendi.

Lise altı eğitilmişlerde erkeklerin iş gücüne katılma oranı yüzde 70 iken, kadınların yüzde 20,6 oldu. Lise ve dengi okul mezunlarında da erkeklerde iş gücüne katılma oranı yüzde 74,6 iken kadınlarda yüzde 33,5 olarak hesaplandı.

Yüksek öğretim mezunlarında erkeklerde iş gücüne katılma oranı yüzde 84,4, kadınlarda yüzde 71,9 oldu.

Aralık 2008 döneminde iş gücü dışında olanların yüzde 44,8'i daha önce bir işte çalıştı. Daha önce bir işte çalışıp, söz konusu dönemde iş gücü dışında olanların (11 milyon 790 bin kişi) yüzde 10,7'i emeklilik, yüzde 13'ü mevsim gereği, yüzde 8,9'u sağlık nedeniyle, yüzde 4,9'u evlilik, yüzde 4,4'ü

işten çıkarılma/iş yerinin kapanması, yüzde 3,4'ü işinden memnun olmama ve yüzde 15,5'i diğer nedenlerle en son çalıştıkları işten ayrıldı.

-İŞ GÜCÜ HAREKETLERİ-

Aralık 2008 döneminde 1 milyon 124 bin kişi işe yeni başladı veya iş değiştirdi. Bunun toplam istihdam içindeki oranı yüzde 5,4 oldu. İşe yeni başlayan veya iş değiştirenlerin yüzde 30,5'i, 25-34 yaş grubunda yer aldı.

Bu dönemde işe başlayan veya iş değiştirenlerin yüzde 17,5'i sanayi, yüzde 40,2'si hizmetler, yüzde 23,4'ü inşaat sektöründe, yüzde 18,8'i ise tarım sektöründe işbaşı yaptı. Mevcut işsizlerin yüzde 16,3'ü (533 bin kişi) bu dönemde işten ayrılanlar oluşturdu.

-ÖRNEK BÜYÜKLÜĞÜ VE CEVAPSIZLIK ORANI-

Aralık 2008 haber bülteninde açıklanan sonuçlar, 2008 kasım, 2008 aralık, 2009 ocak aylarını içeren üç aylık dönemi kapsamakta. Bu dönemde, kentsel yerlerden 27 bin 186 ve kırsal yerlerden 11 bin 529 olmak üzere, Türkiye genelinde toplam 38 bin 715 örnek hanehalkı seçildi.

Bu hanehalklarından 33 bin 543'ü ile anket yapıldı, 5 bin 172 hanehalkına ise çeşitli nedenlerle cevaplamama formu dolduruldu. Aralık 2008 döneminde, cevaplamama oranı, kırsal yerlerde yüzde 13,9, kentsel yerlerde yüzde 11,7 olmak üzere, Türkiye genelinde yüzde 12,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, örnek hanehalklarında yaşayan 15 ve daha yukarı yaştaki toplam 90 bin 628 fert ile görüşüldü.

-REVİZE ÇALIŞMALARI 2009 YILININ İLK YARISINDA-

Hanehalkı işgücü anketi sonuçları, 1990 ve 2000 Genel Nüfus Sayımı sonuçları esas alınarak hesaplanan nüfus projeksiyonlarına göre ağırlıklandırılıyor. 2007 ve 2008 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına dayalı yeni nüfus projeksiyonları hazır oluncaya kadar, hanehalkı işgücü anketinin eski projeksiyonlara göre hesaplanan sonuçları, ADNKS'den elde edilen toplam nüfusa göre düzenlenerek yayımlanmakta.

Bu düzenleme, daha önce açıklanan işgücü göstergelerindeki oransal dağılımda bir değişiklik yaratmamakta, sadece mutlak değerlerde bir değişikliğe neden olmakta. Hanehalkı işgücü anketlerinde yaş grubu, cinsiyet, kent-kır dağılımlarının dikkate alınacağı nihai revize çalışmaları, bu sistem ile hesaplanacak yeni projeksiyonların hazır olmasını takiben 2009 yılı ilk yarısında yapılacak.

Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 17. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı yeniden ele alınarak, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verildi.

Bu kapsamda, 2009 yılı hanehalkı işgücü anketi soru kağıdında gerekli düzenlemeler yapılmış olup, 2009 yılı Şubat dönemi sonuçlarından başlamak üzere, istihdamda olanların bir alt grubu olan "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçiş yapılacak. Ancak, Aralık 2008 ve Ocak 2009 dönemi sonuçları 2008 ve 2009 uygulamasına ait ayları birlikte içerdiğinden, bu dönemlere ilişkin haber bültenlerinde eksik istihdama dair bilgi verilemeyecek.